

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

22.11.2012

м. Київ

№ 486

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
10 грудня 2012 р. за № 2051/22363

Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України "Про Національний банк України", статей 30, 66 Закону України "Про банки і банківську діяльність", з метою підвищення ефективності та забезпечення стабільної діяльності банків України Правління Національного банку України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 року за № 841/6032 (зі змінами) (далі - Інструкція), що додаються.
2. Друге речення абзацу другого пункту 2.3 глави 2 розділу II Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902, викласти в такій редакції: "Негативно класифіковані активи складаються з наданих кредитів / фінансових зобов'язань, операцій з розміщення коштів на кореспондентських рахунках в інших банках, цінних паперів, що обліковуються в портфелях банку на продаж та до погашення, дебіторської заборгованості, що класифіковані за IV та V категоріями якості, цінних паперів, що обліковуються в торговому портфелі банку, за якими сума накопиченої уцінки перевищує 50 відсотків від вартості їх придбання (тобто балансової вартості цінних паперів без уключення накопиченої уцінки та нарахованих доходів за ними), уключаючи нараховані доходи за всіма цими операціями (далі - негативно класифіковані активи)".
3. Банки України, які до набрання чинності цією постановою здійснили операції з розміщення ощадних (депозитних) сертифікатів на пред'явника і з набранням чинності цією постановою набули статусу спеціалізованого ощадного банку, зобов'язані до 01 липня 2013 року привести свою діяльність у відповідність до вимог розділу VIII Інструкції.

4. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.), Юридичному департаменту (Новіков В. В.) подати цю постанову на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Соркіна І. В.

6. Постанова набирає чинності з 02 січня 2013 року.

Голова

С. Г. Арбузов

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління Національного
банку України
22.11.2012 N 486

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
10 грудня 2012 р. за N 2051/22363

Зміни до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні

1. У главі 1 розділу II:

у пункті 1.1:

абзац другий викласти в такій редакції:

"Банки з метою визначення реального розміру регулятивного капіталу з урахуванням ризиків у своїй діяльності зобов'язані постійно оцінювати якість усіх своїх активів і наданих фінансових зобов'язань (визначати їх класифікацію) та здійснювати відповідні коригування їх вартості шляхом формування резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями відповідно до Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, затвердженого [постановою Правління Національного банку України від 25 січня 2012 року N 23](#), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2012 року за N 231/20544";

виноску 3 виключити.

У зв'язку з цим виноска 7 - 12 уважати відповідно виносками 3 - 8;

абзац третій виключити;

у підпункті "в" пункту 1.3:

в абзаці першому слово "контрагентів" замінити словами "будь-якої фізичної чи юридичної особи як резидента, так і нерезидента, яка має з банком відносини фінансового характеру (далі - контрагент)";

абзац другий викласти в такій редакції:

"недосформованих резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями";

в абзаці п'ятому слова "і збитків минулих років, що очікують затвердження" виключити;

у пункті 1.4:

підпункт "а" викласти в такій редакції:

"а) резерви під заборгованість за кредитними операціями (крім резервів за наданими банком фінансовими зобов'язаннями) та за операціями з розміщення коштів на кореспондентських рахунках в інших банках, яку віднесено до I (найвищої) категорії якості";

підпункт "б" виключити.

У зв'язку з цим підпункти "в" - "ж" уважати відповідно підпунктами "б" - "д";

у підпункті "в":

перше речення доповнити словами ", зменшених на суму сформованих під ці нараховані доходи резервів";

друге речення виключити.

У зв'язку з цим третє речення уважати другим реченням;

у підпункті "д" слова ", що очікує затвердження" виключити;

у підпункті "е" пункту 1.7 слова "суму коштів, що вкладені" замінити словами "балансову вартість вкладень".

2. У розділі III:

2.1. Пункт 1.8 глави 1 після слів "від нерезидента в іноземній валюті" доповнити словами "у вигляді позик, кредитів".

2.2. У главі 2:

в абзаці першому пункту 2.1 слова "відповідного територіального управління Національного банку (структурного підрозділу центрального апарату, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)" замінити словами "територіального управління Національного банку (структурного підрозділу центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника)";

підпункт "и" пункту 2.2 доповнити словами "(у разі залучення субординованого боргу від нерезидента в іноземній валюті у вигляді позик, кредитів шляхом укладання прямих договорів)".

2.3. У главі 3:

у пункті 3.8:

в абзаці другому слова "невиконання нормативів обов'язкового резервування" замінити словами "недотримання порядку формування обов'язкових резервів";

в абзаці дванадцятому слова "(структурному підрозділу центрального апарату, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)" замінити словами "(структурному підрозділу центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника)";

пункт 3.12 викласти в такій редакції:

"3.12. Дострокове погашення субординованого боргу в повному обсязі або частково може відбуватися за ініціативою банку-боржника та за згодою Інвестора за умови отримання дозволу Національного банку.

Банк-боржник для отримання дозволу на дострокове погашення субординованого боргу надає до територіального управління Національного банку (структурного підрозділу центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника):

клопотання, яке має містити інформацію про причини такого погашення;

письмове підтвердження Інвестора про його згоду на дострокове погашення субординованого боргу.

Дострокове погашення субординованого боргу може відбуватися за таких умов:

дотримання банком-боржником економічних нормативів, лімітів відкритої валютної позиції, порядку формування обов'язкових резервів, формування резервів за активними банківськими операціями в повному обсязі;

фактичного збільшення банком-боржником основного капіталу за період врахування до капіталу банку субординованого боргу, який банк планує погасити Інвестору, на суму, не меншу, ніж цей субординований борг (з урахуванням амортизації в разі часткового погашення).

Національний банк може надати дозвіл на дострокове погашення субординованого боргу в разі недотримання банком-боржником вимоги абзацу сьомого цього пункту щодо збільшення основного капіталу за умови, якщо Інвестор планує спрямувати достроково повернений субординований борг на збільшення статутного капіталу банку-боржника або в разі надходження протягом останніх шести місяців коштів за незареєстрованим статутним капіталом (з урахуванням емісійних різниць) у розмірі, не меншому, ніж розмір залученого субординованого боргу, який банк-боржник планує погасити Інвестору. У цьому разі разом з клопотанням про дострокове погашення субординованого боргу та згодою Інвестора банк-боржник надає до територіального управління Національного банку (структурного підрозділу центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника):

письмове підтвердження Інвестора про спрямування поверненого субординованого боргу на збільшення статутного капіталу банку-боржника; та/або

письмове підтвердження банку-боржника про надходження коштів за незареєстрованим статутним капіталом, що включаються до основного капіталу, копію протоколу рішення загальних зборів учасників банку про збільшення статутного капіталу та копію тимчасового свідоцтва про реєстрацію Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку випуску акцій.

Територіальне управління Національного банку (структурний підрозділ центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника) протягом 10 робочих днів з дня отримання клопотання банку-боржника про дострокове погашення субординованого боргу перевіряє дотримання банком-боржником умов, визначених цим пунктом, та подає відповідний висновок щодо можливості погашення субординованого боргу на розгляд Комісії Національного банку.

Комісія Національного банку протягом п'яти робочих днів приймає рішення про надання дозволу на дострокове погашення субординованого боргу або обґрунтовану відмову, що надсилається банку-боржнику".

2.4. У главі 5:

в абзаці другому пункту 5.1 слова "нагляд за банком" замінити словами "нагляд за діяльністю банку-боржника";

перше речення пункту 5.8 виключити.

У зв'язку з цим друге речення уважати першим реченням.

2.5. У главі 6:

у пункті 6.1 слова "нагляд за банком-боржником" замінити словами "нагляд за діяльністю банку-боржника";

у пункті 6.2 слова "відповідне територіальне управління Національного банку (відповідний структурний підрозділ центрального апарату, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)" замінити словами "територіальне управління Національного банку (структурний підрозділ центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника)".

3. У пункті 1.2 глави 1 розділу IV:

в абзаці першому слово "адекватності" замінити словами "достатності (адекватності)";

абзац другий замінити чотирма новими абзацами такого змісту:

"Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу визначається як співвідношення регулятивного капіталу до сумарних активів і певних позабалансових інструментів, зважених за ступенем кредитного ризику після їх зменшення на суму:

сформованих відповідних резервів за активними банківськими операціями;

забезпечення кредиту (вкладень у боргові цінні папери) безумовним зобов'язанням або грошовим покриттям у вигляді застави майнових прав (за умови, що забезпечення відповідає вимогам пункту 2.5 глави 2 розділу VI цієї Інструкції);

необтяжених облігацій внутрішньої державної позики, що рефінансуються Національним банком, та боргових цінних паперів, емітованих Національним банком, придбаних за операціями репо (але не більше ніж основна сума боргу за окремою кредитною операцією) з переходом права власності на такі цінні папери".

У зв'язку з цим абзац третій уважати абзацом шостим;

в абзаці шостому слова "показника адекватності" замінити словами "нормативу достатності (адекватності)".

4. У пункті 1.3 глави 1 розділу V:

після слів "емітовані Національним банком України" доповнити словами ", у тому числі придбані за операціями репо (але не більше ніж основна сума боргу за окремою кредитною операцією) з переходом права власності на такі цінні папери";

доповнити пункт новим абзацом такого змісту:

"У разі включення до розрахунку нормативів поточної ліквідності (Н5) та короткострокової ліквідності (Н6) зазначених необтяжених цінних паперів, придбаних за операціями репо з переходом права власності на цінні папери, до розрахунку не включаються відповідні суми наданих кредитів за цими операціями".

5. У розділі VI:

5.1. У главі 1:

абзац перший пункту 1.4 після слів "центрального апарату" доповнити словами "Національного банку";

доповнити главу новим пунктом такого змісту:

"1.16. Банк може виключати із загального обсягу кредитного ризику суму необтяжених облігацій внутрішньої державної позики, що рефінансуються Національним банком, та боргових цінних паперів, емітованих Національним банком, придбаних за операціями репо (але не більше ніж основна сума боргу за окремою кредитною операцією) з переходом права власності на такі цінні папери".

5.2. У главі 2:

у пункті 2.3:

в абзаці четвертому підпункту "а" слова "та сумнівними до погашення" виключити;

у підпункті "б":

в абзаці третьому слова "та сумнівними до погашення" виключити;

в абзаці четвертому слова ", прострочені й сумнівні до погашення нараховані доходи" замінити словами "та заборгованість за простроченими нарахованими доходами";

в абзаці п'ятому слова "й сумнівні до погашення" виключити;

абзац другий пункту 2.4 після слова "акредитиви" доповнити словом ", авалі";

у пункті 2.5:

в абзаці першому слова "сума основного боргу" замінити словами "основна сума боргу";

у підпункті "а":

у виносці 8 аббревіатуру "ІВСА" замінити словом та аббревіатурою "Fitch ІВСА";

в абзаці сьомому аббревіатуру "ІВСА" замінити словом та аббревіатурою "Fitch ІВСА";

у першому реченні абзацу четвертого підпункту "б" слова "безумовного забезпечення" замінити словами "безумовного зобов'язання";

абзац третій пункту 2.7 викласти в такій редакції:

"надіслати електронною поштою письмове повідомлення територіальному управлінню Національного банку (структурному підрозділу центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку) із зазначенням інформації про документи, що підтверджують надання забезпеченого грошовим покриттям (деPOSITOM чи депозитним сертифікатом) або безумовним зобов'язанням кредиту, які передбачені пунктом 2.5 цієї глави";

в абзаці першому пункту 2.8 слово "забезпечення" замінити словом "зобов'язання".

5.3. У главі 3:

у пункті 3.4:

в абзаці четвертому підпункту "а" слова "і сумнівними до погашення" виключити;

у підпункті "б":

в абзаці третьому слова "і сумнівними до погашення" виключити;

в абзаці четвертому слова ", прострочені й сумнівні до погашення нараховані доходи" замінити словами "та заборгованість за простроченими нарахованими доходами";

в абзаці п'ятому слова "й сумнівні до погашення" виключити;

абзац другий пункту 3.5 після слова "акредитиви" доповнити словом ", авалі".

5.4. У главі 4:

у пункті 4.3:

в абзаці четвертому слова "й сумнівними до погашення" виключити;

в абзаці п'ятому слова ", прострочені й сумнівні до погашення нараховані доходи" замінити словами "та заборгованість за простроченими нарахованими доходами";

в абзаці шостому слова "й сумнівні до погашення" виключити;

абзац другий пункту 4.4 після слова "акредитиви" доповнити словом ", авалі".

5.5. У главі 5:

у пункті 5.2 цифри та слово "100 відсотків" виключити;

у пункті 5.3:

в абзаці четвертому слова "і сумнівними до погашення" виключити;

в абзаці п'ятому слова ", прострочені й сумнівні до погашення нараховані доходи" замінити словами "та заборгованість за простроченими нарахованими доходами";

в абзаці шостому слова "й сумнівні до погашення" виключити;

абзац другий пункту 5.4 після слова "акредитиви" доповнити словом ", авалі".

6. У главі 1 розділу VII:

абзац перший пункту 1.1 викласти в такій редакції:

"1.1. Національний банк здійснює контроль за придбанням банком корпоративних прав (акцій, паїв, часток) в обмін на кошти або майно з метою отримання доходу/прибутку або права на участь в управлінні юридичною особою, у тому числі за прямими інвестиціями (далі - інвестиції)";

у пункті 1.4:

в абзаці першому слова "в статутний капітал юридичної особи" виключити;

у підпункті "г" слова "нормативу обов'язкового резервування коштів" замінити словами "вимог щодо порядку формування обов'язкових резервів";

абзац перший пункту 1.5 після слів "центрального апарату" доповнити словами "Національного банку";

у пункті 1.6:

в абзаці першому слова "структурного підрозділу центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку (територіального управління)" замінити словами "територіального управління Національного банку (структурного підрозділу центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)";

в абзаці п'ятому слова "Структурний підрозділ центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за банком (територіальне управління Національного банку)" замінити словами "Територіальне управління Національного банку (структурний підрозділ центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)";

доповнити пункт 1.10 новим абзацом такого змісту:

"Банк зобов'язаний здійснити дії згідно з пунктами 1.3 - 1.6 цієї глави, якщо протягом року з моменту придбання акцій та інших цінних паперів у зв'язку з реалізацією права заставодержателя або за договором про андеррайтинг він не здійснив відчуження таких цінних паперів".

7. У розділі VIII:

7.1. У главі 1:

в абзаці другому пункту 1.4 слово "адекватності" замінити словами "достатності (адекватності)";

у пункті 1.7:

в абзаці дев'ятому слова "(тільки у частині іменних ощадних сертифікатів)" замінити словами ", що придбані фізичними особами";

в абзаці десятому слова "(тільки в частині іменних ощадних сертифікатів)" замінити словами ", що придбані фізичними особами".

7.2. У пункті 2.3 глави 2:

у підпункті "а":

в абзаці першому слова "(відповідний структурний підрозділ центрального апарату, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)" замінити словами "(структурний підрозділ центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)";

в абзаці другому слова "(відповідного структурного підрозділу центрального апарату, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)" замінити словами "(структурного підрозділу центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)";

підпункт "б" після слів "на певну дату" доповнити словами та цифрами "(за останні 30 календарних днів поспіль)".

7.3. У пункті 3.2 глави 3:

підпункт "а" після слів "на певну дату" доповнити словами та цифрами "(за останні 30 календарних днів поспіль)";

підпункт "г" після слів "центрального апарату" доповнити словами "Національного банку".

8. Абзац п'ятий пункту 4.2 глави 4 розділу IX викласти в такій редакції:

"Якщо за результатами банківського нагляду або аудиторської перевірки виявлено, що дані звітності не відповідають реальній дійсності та/або виявлено помилки щодо ідентифікаційних даних чи віднесення осіб до переліку інсайдерів банку, які впливають на такі показники фінансового стану банку, як значення економічних нормативів, лімітів відкритої валютної позиції, а їх виправлення призведе до невиконання хоча б одного з цих показників (які до виправлення помилки були виконані), то такі помилки є суттєвими, а звітність - недостовірною".

**Директор Департаменту
нормативно-методологічного забезпечення
банківського регулювання та нагляду**

Н. В. Іваненко

